



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Digitalization of the economy as
an element of sustainable
development of Ukraine and
Tajikistan (DigEco)**



5.3 Report on the controlling for the development of VIDEL incl. PIE components and VPLP

PROJECT:

**Digitalization of the economy as an element of sustainable
development of Ukraine and Tajikistan (DigEco)
Project No: 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP,
coordinator Mykolas Romeris University (Lithuania)**

**With the support of the Erasmus+ programme of the European
Union**

Ukraine – 2022



Editor

<i>Deliverable number:</i>	5.3
<i>Title:</i>	Controlling for the development of VIDEL incl. PIE components and VPLP
<i>Type of nature of deliverable:</i>	Report
<i>Dissemination level:</i>	National level
<i>Status/Version:</i>	Final
<i>Date:</i>	February, 2022

Main authors

LEGEZA DARYA, DMYTRO MOTORNYI TAVRIA STATE AGROTECHNOLOGICAL UNIVERSITY

KULISH TETIANA, DMYTRO MOTORNYI TAVRIA STATE AGROTECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Contributing persons

ŽANETA SIMANAVIČIENĖ – MYKOLAS ROMERIS UNIVERSITY

KATERINA POLUPANOVA – PRAZOVSKYI STATE TECHNICAL UNIVERSITY

This document has been produced with the support of the European Commission under the ERASMUS+ Programme, KA2 – Capacity Building in the Field of Higher Education: 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP. It reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

No part of the report may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording; and may not be quoted or cited, without prior permission in writing from the Project Coordinator.



ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ФОКУС-ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ Controlling for the development of VIDEL incl. PIE components and VPLP

Вступ. У лютому 2022р. групою забезпечення проекту Erasmus+ Digitalization of economic as an element of sustainable development of Ukraine and Tajikistan / DigEco 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SBHE-JP Project була проведена фокус-група щодо цифровізації та розробки віртуальних курсів і впровадження їх в освітній процес для реалізації пілотного навчання в межах проекту DigEco.

Мета: дослідження актуальності цифровізації та розробки віртуальних курсів і впровадження їх в освітній процес для реалізації пілотного навчання в межах проекту DigEco.

Методологія дослідження. Дослідження проводилося у форматі фокус групового обговорення експертами проблемних питань Як інструмент застосовано розроблений та затверджений у встановленому порядку спеціальний гайд-сценарій, що охоплював важливі для формування загальної оцінки блоки питань: актуальність віртуальних курсів, переваги та недоліки цифровізації курсів, якість навчальних матеріалів. На обговорення винесено п'ять освітніх програм: «Маркетинг», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Облік та оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Харчові технології», що безпосередньо приймають участь в реалізації проекту DigEco.

Перелік учасників фокус-групи та довідкова інформація про них:

№	Ім'я	Посада/назва організації
1	Darya Legeza	Department of Marketing
2	Yana Sokil	Department of Marketing
3	Tetiana Kulish	Department of Marketing
4	Olena Demchuk	Department of Finance, Accounting and Taxes
5	Victoria Plyasetska	MA Marketing
6	Oleksandra Krayeva	MA Marketing
7	Marina Margaryan	MA, Food Technology
8	Isaeva Olena	head of Manufactory UkrFavorit
9	Andriy Kuts	Vise President of Zaporizhzhya Chamber of Commerce
10	Iryna Fursova	Head of the Entrepreneurship Department at Melitopol Council

Критерії підбору учасників: належність до основних зацікавлених сторін з урахуванням їх інтересів, потенційного впливу на реалізацію завдань проекту. Відбір учасників здійснюється з числа зацікавлених осіб шляхом безпосереднього



контактування.

Кількість учасників – 10

З них:

викладачі – 4 особи;

студенти – 2 особи;

стейкхолдери – 4 особи.

Ключові питання, винесені на обговорення:

1. Наскільки важливою видається Вам проблема впровадження віртуальних курсів для організації пілотного навчання в межах реалізації проекту DigEco ?
2. Які переваги та недоліки цифровізації освітнього процесу?
3. Якою повинна бути якість навчальних матеріалів для створення віртуальних курсів з дисциплін в межах проекту DigEco?
4. Які напрями цифровізації доцільно використати при створенні віртуальних курсів для їх кращого сприйняття та засвоєння здобувачами?
5. На Вашу думку, чи вплине дистанційне навчання на рівень професійних навичок здобувачів вищої освіти?
6. Що, на Ваш погляд, є необхідним зробити для підвищення якості дистанційного навчання ?

Інтерпретація результатів обговорення.

В результаті обговорення доцільності впровадження віртуальних курсів експерти фокус групи зазначили, що на сучасному етапі відбуваються кардинальні зміни в способах поширення та використання інформації. Це звичайно впливає і на зміни в освітньому процесі та сприяє активному впровадженню дистанційного навчання. Події 2020 року через пандемію COVID-19 на кілька місяців унеможливили очне навчання, тому дистанційне навчання стало єдиною доступною формою в системі освіти. Тому створення віртуальних курсів набуває все більшої популярності та є одним з напрямів покращення якості освітнього процесу.

В межах реалізації проекту DigEco до освітніх програм включено 13 дисциплін: Цифрова грамотність (Digital literacy), Дизайнерське мислення (Design thinking), Цифрові бізнес моделі (Digital Business Models), Цифровий маркетинг в дії (Digital Marketing in Action), Аналіз ринкових даних (Data analytics for marketing), Аналіз даних в підприємстві (Data entrepreneurship in action), Управління великим даними (Big Data management), Аналіз великих даних та бізнес-аналітика (Big Data analytics and Business intelligence), Аналіз великих даних в фінансах (Big Data analytics in Finance), Блокчейн, інноваційний менеджмент та взривні технології (Blockchain, Innovation management and Disruptive technologies), Цифрова ефективність в бізнесі та економіці (Digital Performance in Business and Economics), Гнучкий проектний менеджмент (Agile project Management), Фінтех у банківській справі, страхуванні та управлінні активами (Fintech in Banking, Insurance and Asset



Management). В результаті фокус групового обговорення прийняли рішення, що для організації дистанційного навчання необхідно оцифрувати дані курси та викласти їх на освітній портал університету.

Учасники фокус групи виділили основні переваги дистанційного навчання для здобувачів вищої освіти: можливість навчання на відстані в зручний час; самостійно корегувати час на навчання, поєднувати навчання з професійною діяльністю. До недоліків дистанційного навчання експерти віднесли збільшення частки самостійної роботи здобувачів вищої освіти та складність контролю знань (неможливість контролювати хто саме виконує завдання). Експерти фокус групи зазначили, що збільшення частки самостійної роботи здобувачів вищої освіти призводить до зміни змісту, форм і методів навчання. І головним питанням постає якісна розробка учбово-методичного забезпечення дисциплін в електронному вигляді для самостійної роботи студентів. Також потрібно постійно працювати над внесенням необхідних змін у навчальний матеріал, підборі кольорових ілюстрацій, графіків, створенні Flash-анімацій, тестів для самоконтролю.

При створенні віртуальних курсів експерти фокус групи виділили основні напрями цифровізації навчально-методичних матеріалів:

- лекційний матеріал може бути викладений у вигляді тексту, озвучений і доповнений відеоматеріалами;
- створення відео лекцій або слайди-лекції;
- наявність якісних електронних підручників з дисциплін;
- практичні заняття можуть подаватися у вигляді якісних тренінгів;
- використання тестів та навчальних програм,
- використання додаткового ілюстративного матеріалу;
- доступ у потрібний час до довідкових даних, словникових термінів;
- використання цифрових платформ та програмних продуктів при виконанні практичних завдань;
- посилання на цифрові джерела інформації.

Головна перевага даних матеріалів полягає у тому, що студент зможе самостійно користуватись ними в зручний для себе час.

В результаті обговорення експерти фокус групи прийняли рішення, що 30% дисциплін в межах реалізації проекту обов'язково повинні бути з наявними відео лекціями. З тринадцяти дисциплін для створення відео лекцій обрали наступні курси: Цифровий маркетинг в дії (Digital Marketing in Action), Дизайнерське мислення (Design thinking), Блокчейн, інноваційний менеджмент та взривні технології (Blockchain, Innovation management and Disruptive technologies).

При обговоренні експертами питання впливу дистанційного навчання на рівень професійних навичок здобувачів вищої освіти дійшли висновку, що дистанційна освіта не знижує професійний навичок здобувачів, а навпаки сприяє формуванню всебічно розвинених фахівців, здатних орієнтуватися в



інформаційному середовищі. Також зазначили, що в сучасних умовах кардинально змінюються вимоги до спеціалістів та головним є не використання раніше отриманих знань, а генерація і впровадження нових ідей, здатність до навчання, здатність використовувати технології, концепції та архітектуру цифрового управління та визначати їх роль у підтримці цифрової трансформації; здатність обирати і застосовувати теорію та практику аналізу великих даних, їх вплив на бізнес та системи бізнес-аналітики; здатність планувати, впроваджувати та вимірювати цифрові стратегії підприємства; здатність використовувати ключові напрями, моделі та стратегії цифрових інновацій; здатність обґрунтовувати концепції, можливості та проблеми, що пов'язані з розробкою, плануванням та реалізацією інтегрованої цифрової стратегії. Всі ці компетентності забезпечують дисципліни в межах реалізації проекту DigEco .

Учасники фокус-груп вважають, що для підвищення якості дистанційного навчання є необхідним забезпечення постійної комунікації та зворотного зв'язку усіх учасників навчального процесу.

Рекомендації. Враховуючи позицію учасників фокус-груп по ключових питаннях, експерти вважають, що цифровізація робить освітній процес більш мобільним, гнучким, персоналізованим та диференційованим та суттєво впливає на зміст освіти, методи, засоби та технології навчання, організаційні форми навчання й управління навчально-пізнавальною діяльністю, що призводить до змін у діяльності студентів та викладачів. Отже, цифровізація та розробка віртуальних в межах проекту DigEco потребує роботи в двох напрямках:

1. До кінця травня 2022 року оцифрувати та викласти на освітній портал навчально-методичні матеріали з 13 дисциплін, що передбачені проектом DigEco для організації пілотного навчання здобувачів вищої освіти;
2. Розробити та викласти на освітній портал відео лекцій з дисциплін: Цифровий маркетинг в дії (Digital Marketing in Action), Дизайнерське мислення (Design thinking), Блокчейн, інноваційний менеджмент та взривні технології (Blockchain, Innovation management and Disruptive technologies).